

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

Titulus VII. De Institutionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

§. 14. §. 4. seqq. inquit. Nos, quoniam pagellarum angustia nos premunt, ad alia properamus, suo tempore, si superis placet, ubi secundas forte curas nostris scriptis adjecerimus, defectum hunc compensaturi.

TITULUS VII.

De Institutionibus.

INter modos legitimos acquirendi Beneficia Ecclesiastica recensetur etiam *Institutio*, quæ fit ad præviam Patroni præsentationem. Et de hac, postquam *Tit. 5.* præcedente collatio Beneficii *libera* explicata est, recto ordine in præsentati Titulo agitur.

§. I.

Quid, & quotuplex sit Institutio?

SUMMARI A.

1. *Institutio latè accepta convenit cum aliis modis Canonicis alicui de beneficio providendi, strictè accepta describitur.*
2. *Institutio alia dicitur collativa, alia authorizabilis, alia corporalis.*
3. *Institutio corporalis, quæ & investitura vocatur, alia est verbalis, alia realis.*

VOx hæc *Institutio* in latiori significatione accepta denotat quemcunque modum Canonicum, alicui de beneficio providendi, *cap. 1. de R. 7. in 6.* vel etiam admissionem, sive susceptionem ad Ecclesiam, vel Monasterium, juxta *cap. 1. §. 5.* ubi plures ad Monasterium suscipi prohibentur, quam ali de bonis Ecclesiæ commodè possint. Strictè sumpta, prout opponitur *Electiōni*, & *Collatiōni*, denotat illam provisionem beneficii, quæ fit ad præsentationem Patroni, & in hac acceptione.

Describitur, quòd fit *concessio Beneficii vacantis non libera, ad præsentationem, vel nominationem alicujus legitima auctoritate facta.* Ex qua descriptione relucet differentia inter *Collationem*, & *Institutionem*, dum in illa collator, cuicumque vult, modo idoneo, beneficium liberè conferre valet. *cap. 9. de Præbend.* In hac verò inallituens beneficium præsentato, vel nominato, si ceteroquin dignus reperitur, præcisè conferre teneatur, ut pluribus traditur in *Tit. de Jur. Patronat.*

Di-

2. Dividitur Institutio sic descripta in *collativam, authorizabilem, & corporalem*. *Collativa* dicitur, qua ad praesentationem Patroni Beneficium conceditur. *Authorizabilis* vocatur, qua datur potestas exercendi curam animarum. Institutio denique *corporalis* est ipsa investitura, & introductio in possessionem. *cap. 5. de Offic. Archid.* Hæc ipsa tamen *investitura* potest vel strictè, vel latè accipi. Propriè & strictè accepta significat ipsam possessionem realiter traditam. Ut patet ex *lib. 2. feud. Tit. 2. Hotoman. de Verbis feudalius Verbo investitura*. Aliquando tamen, si latius hoc vocabulum intelligatur, significat duntaxat jus adipiscendi possessionem corporalem. *1. feud. 3. §. si verò, 2. feud. 7. §. fin.* unde canonicè electus, quia habet jus, ut sibi constituatur locus in Capitulo, & stallus in choro, latè dicitur investitus in *cap. 2. de Renuntiat. Gonzalez ibidem n. 5.*
3. Investitura rursus vel est *verbalis*, vel *realis*. Illa fit per verba cum traditione alicujus symboli, puta, annuli, baculi, libri, sigilli, vel funis campanæ, & hæc non est investitura propriè dicta, quia non transfert possessionem, sed tantum tribuit jus apprehendendi eam. Unde Joannes VIII. in *cap. 1. C. 16. Q. 2.* ait: *Magis fuisse possessionem dare, quàm investituram concedere.* Gonzalez ad *cap. 4. de Concess. præbend. num. 2* Realis investitura fit, dum quis in locum beneficii actualiter introducit, & ut vocant, installatur. Circa utramque investituram stylum, & observantiam locorum attendendam esse monent DD. De investituris *Symbolicis* videndus est Boehmerus ad *h. t. §. 6. & seqq.*

§. II.

Cui competat jus instituendi?

SUMMARI A.

4. De Jure communi institutio competit ei, cui aliàs, si beneficium liberæ collationis esset, jus conferendi competeret, quod tamen ab inferioribus Prælati præscriptione, privilegio, aut consuetudine acquiri potest. 5. Institutio competit Capitulo Sede vacante. 6. Potest etiam à S. Pontifice concedi Abbatissis, aliisque Monialium Præpositis. 7. Non tamen hoc jus acquirere possunt laici, etiam præscriptione immemoriali. 8. Institutio authorizabilis competit Episcopo, aut alteri Ordinario. 9. In quibus casibus Episcopi approbatione opus non sit? 10. Institutio corporalis cui competat?
4. Jus instituendi in beneficio, si loquamur de Institutione *collativa*, regulariter, & de Jure communi competit illi, ad quem aliàs collatio beneficii, si liberæ collationis esset, spectaret, ideóque Episcopus loci, in quo beneficium est situm, hac in parte fundatam pro se in jure intentionem habet. *cap. 3. h. t.* Quin tamen hoc ipsum jus etiam Prælati inferioribus per privilegium, præscriptionem aut consuetudinem acquiri possit, dubitare non

sciunt. textus in *cap. 6. h. t. cap. 15. de Offic. delegat. cap. 15. § 18. de Præscript. non obstante Tridentino Sess. 14. de Reform. cap. 12.* ubi statuitur, ut in casu *fundationis, aut donationis hujusmodi Institutio Episcopo, & non alteri inferiori reservetur*, quia, ut ait Card. de Luca *ad cit. loc. Concil. discurs. 11. num. 27.* Concilium per hoc in nihilo alteravit dispositionem Juris communis, seu legem etiam particularem *fundationis, aut aliam ex consuetudine, vel privilegio quæsitam instituendi potestatem, sed, ne præsentati citra legitimam superioris Ecclesiastici institutionem, sola patroni præsentatione freti, possessionem beneficii sua unius auctoritate occuparent, his, inquam abusibus, qui fors per id tempus irrepserant, hac constitutione Concilium occurrere voluit, quod ipsum confirmatur ex alio loco Concilii, scilicet cap. 9. de Reform. Sess. 25. in illis verbis: Quodsi ad inferiores Institutio pertineat &c. ubi simul adjicitur, quod præsentatus se Episcopo sistere, & examen subire debeat, secus Institutio ab inferioribus facta irrita sit.*

5 Quod Capitulo sede vacante competat tum approbatio, tum Institutio præsentatorum, tametsi in jure conferendi beneficia libera non succedat, patet ex *cap. 1. h. t. in 6.* Ratio est, quod Institutio sit actus jurisdictionis, quem Episcopus ex officio impertiri debet, in iis autem, quæ sunt ex necessitate Episcopo faciendæ, Capitulum succedit. *cap. 11. § 14. de M. & O. Panorm. ibid.* Quod tamen ita limitat Lotter *de Re benefic. lib. 2. Q. 2. num. 34.* ut, si plures fuerint præsentati in concursu, ita, ut locus sit gratificationi, Institu-

tio non transeat ad Capitulum, quia hoc jus gratificandi quasi privativè videtur esse reservatum Episcopo, per *cap. 24. de Jur. Patron.* Hanc ipsam potestatem Vicario generali etiam simpliciter constituto competere, eruitur ex *cap. 3. h. t. & cap. fin. de Offic. Vicar. in 6. Fagnan. ad cit. cap. 3. n. 5.*

6 Quæres I. An jus instituendi Abbatibus, & aliis Monialium Præpositis respectu beneficiorum, pleno jure incorporatorum, concedi possit? Respondeo ex speciali Sedis Apostolicæ indulto posse, quia, etsi potestatis clavium de Jure Divino incapaces existant, ideoque jurisdictionem fori interni Clericis dare nequeant, non tamen sunt simpliciter incapaces illius jurisdictionis, quæ ex Jure Ecclesiastico promanat, qualis est *collatio, & Institutio* in beneficiis, & ita sentit Layman. *ad cap. 12. de M. & O. num. 1. § 2. & in Theol. Moral. lib. 1. Tract. 5. part. 1. cap. 3. num. 4. cum Garzia part. 1. cap. 2. n. 33. & aliis ibidem relatis.*

7 Quæres II. An laici jus instituendi præscriptione *immemorabili* acquirere possint? Certum est, non implicare, quin, à S. Pontifice, si potestatis plenitudine uti velit, adhuc habilitari possint, sicut defacto ad jus præsentandi (quod est spirituale) habilitari sunt. Garzias *loc. cit. n. 33.* Præscriptione tamen *immemorabili* jus instituendi ideo acquirere non possunt, quod sit *ius spirituale*, quod à laico possideri nequit. *Arg. cap. 56. de Elect. sine possessione verò præscriptio non procedit. cap. 3. de R. J. in 6.* Quodsi tamen in quasi possessione hujus juris per tempus *immemorabile* constituti fuerint, relinquendi sunt, quia præsumuntur per pri-

privilegium Apostolicum ad hoc jus fuisse habitati. Resolvitur autem rursus hoc jus, si postmodum constiterit, nullum revera iis datum fuisse privilegium. Vid. Leuren. *in foro benef. part. 2. sect. 1. cap. 3. q. 174.*

8 Institutio *authorizabilis*, qua confertur potestas exercendi curam animarum, spectat ad solum Episcopum. Conc. Trid. *Sess. 23. de Reform. cap. 15.* vel alium Prælatum, jurisdictionem quasi Episcopalem habentem. Fagnan. *ad cap. 4. de etat. qualit. num. 4.* quamvis enim quilibet Sacerdos in sua Ordinatione accipiat potestatem absolvendi in *actu primo*, hanc ipsam tamen citra approbationem Episcopi validè in *actu secundo* exercere nequit, ob defectum *jurisdictionis*, cum enim Sacramentum Pœnitentiæ in forma *judicii* sit institutum, judiciaria potestas simplici Sacerdoti competere nequit, nisi sibi ab Episcopo consignentur subditi, & insimul concedatur *jurisdictio* in eosdem. Salmanticens. *de Sacram. in genere tract. 6. cap. 11. n. 5.* Hanc autem duobus modis Episcopus impertiri solet. I. Conferendo beneficium *curatum*, quo obtento, Parochus hoc ipso censetur approbatus, & jurisdictione instructus ad absolvendum, & ligandum in foro pœnitentiæ. II. Per simplicem concessionem, qua Episcopus Sacerdotem prævio examine (si ita visum fuerit) approbatum, deputat ad curam animarum exercendam. Clericatus *de Sacrament. Pœnit. Decis. 37. num. 6. § 9.*

9 Nonnulli tamen casus, in quibus ad validam impertiendam absolutionem approbatione Episcopi opus haud esse, videtur, à DD. referuntur. I. Pro absolutione à venialibus tantum, à qui-

bus simplicem Sacerdotem citra Episcopi approbationem absolvere posse, docuerunt Diana, Card. de Lugo, Salmanticenses, prout refert Clericatus *d. Decis. n. 26.* II. Quoad alia peccata jam confessa, etsi mortalia fuerint, ex eadem ratione. III. Pro absolutione peccatorum mortalium, inculpabiliter in prioribus Confessionibus oblitorum, si postea pœnitens eorum recordetur, & simplici Sacerdoti confiteatur. IV. Pro Doctoribus, & Magistris, quibus approbationem Episcopi necessariam non esse, plures docuerunt. V. Hac ipsa approbatione haud egere Prælatos Regulares, quorum tamen sententiam in recensitis casibus tanquam erroneam, & improbabilem haud quaquam in praxi sequendam esse, docet Clericatus *de Sacram. Pœnit. Decis. 37. n. 26.* Sogar *in Theol. Radical. tract. 2. cap. 1. num. 17.* Duo igitur duntaxat sunt casus, in quibus Episcopi approbatione opus haud est. I. In articulo, vel periculo mortis, in quo omnes Sacerdotes (etiam Hæretici, excommunicati degradati, irregulares) plenariam potestatem, & jurisdictionem habent absolvendi moribundos à quibuscunque peccatis, censuris, & reservationibus juxta expressam sanctionem Conc. Trid. *Sess. 14. de Reformat. cap. 7.* Clericatus cum pluribus à se citatis. *d. Decis. 37. num. 27.* Alter casus est circa Confessarios Regulares, qui Confessiones Regularium, & etiam illorum sæcularium, qui sunt verè de familia, & continui commensales, cum sola Prælati licentia, sine speciali approbatione Episcopi, excipere possunt, quia Concil. Trid. *cit. Sess. 23. de Reform. cap. 15.* approbationi Episcopali Regulares eo tan-

tum casu subicit, quo audire volunt
 facularium confessiones, ergo quoad
 Confessiones Regularium huic legi non
 subjacent, sed sicut quoad reliqua Sa-
 cramenta, ita etiam quoad Sacramen-
 tum Pœnitentiæ administrandum ab
 unius Prælati sui jurisdictione depen-
 dent, qui auctoritate sibi à SS. PP. con-
 cessa vel per seipsum, vel per alios à se
 deputatos regulares suos absolvere va-
 let. Accedit declaratio Cardin. ad d.
 cap. 15. Trid. n. 3. Clericat. de Sacram.
 Pœnit. Decis. 39. n. 1.

10 Institutio corporalis, sive investitu-
 ra, & introductio in possessionem Be-

neficii competit de jure comuni Archi-
 Diacono per cap. 7. de Offic. Archi-Diac.
 quamvis in cap. 28. de Præbend. in 6. di-
 catur ad Episcopum pertinere, id enim
 commodè intelligi potest, pro decreto,
 quo hanc institutionem, sive installa-
 tionem per alium fieri mandat. Ho-
 die Episcopi plerumque Commissarios,
 etiamsi illi Archi-Diaconi non sint,
 deputare solent, qui præsentatos in
 possessionem beneficii sui introducant,
 & installent. P. Reiffenstuel b. t. n. 44.
 qui etiam à num. 46. ritus institutionis
 corporalis, in beneficiis, sive investitura
 explicat.

§. III.

Quinam possint, aut debeant institui? Et quis institutionis
 effectus.

SUMMARI A.

11. Requisita ex parte instituendi recensentur. 12. Seipsum, habens jus instituen-
 di, præsentare, & instituere nequit. 13. Solvuntur due oppositiones. 14. In
 institutione, sicut in collatione habenda major ratio indigenæ, quam alienige-
 næ. 15. Per institutionem acquirit institutus jus in re in beneficio. 16. An
 cadat suo jure, si institutus propria auctoritate possessionem beneficii capiat,
 sub distinctione resolvitur. 17. Effectus ex parte instituentis genuinus pandi-
 tur.

11 **U**T quis institutionis passivæ sit ca-
 pax, sequentia desiderantur. I.
 Ut sit Clericus, Laici enim ad ob-
 tinenda beneficia capaces non existunt.
 cap. 2. b. t. cap. 17. de Rescriptis. Et ideo
 institutio illa citra specialem dispensa-
 tionem Sedis Apostolicæ non teneret,
 quæ facta est de Laico, tametsi is post
 factam institutionem mox Ordines re-
 ciperet, quiaabilitas instituendi præ-
 cedere debet institutionem arg. cap. 6.
 de Transact. P. König b. t. n. 7. Aliud

est, si Clericus præsentetur ad Benefi-
 cium, ante receptum certum ordinem,
 quem ipsius Beneficii qualitas requirit,
 sufficit enim, ut is aliàs sit idoneus, &
 infra tempus à jure definitum illum
 Ordinem recipiat. Clem. 2. de etat. &
 qualit. P. König loc. cit. II. Requiritur,
 ut à Patrono intra tempus legiti-
 mum præsentetur. Est autem pro præ-
 sentatione faciendâ tempus 4. Mensum
 Patrono Laico, semestre verò Patrono
 Ecclesiastico præfinitum, quod tempus

à die cognitæ vacationis, primum currere incipit. *cap. 3. 10. § 27. de Jur. Patron. cap. un. §. verum eod. in 6.*

III. Præsentatus sit instructus iis qualitatibus, quæ ad beneficium condignè administrandum necessariæ sunt, quibus, si careat, ab Episcopo repellitur, & alius, ab Ordinario in ejus locum sufficitur, qui à patrono laico iteratò fuerit præsentatus (patronis enim laicis plures simul, aut successivè, re adhuc integra, præsentare licet. *cap. 24. § 29. de J. P.*) patronus Ecclesiasticus hoc jure variandi non gaudet. Quodsi plures præsententur ad beneficium, is, cui jus instituendi competit, digniorem assumere necesse habet. *cap. 3. h. t. Concil. Trid. Sess. 24. de Reform. cap. 18.* Eò tamen casu dignum præ digniori assumere tenetur, quo inter præsentantes dignior à minore, dignus verò à majori parte præsentatur. *cap. 3. de Jur. patron.* Ratio est, quòd regulariter in negotiis Universitatis, quæ à majori parte gesta sunt, subsistant. *arg. cap. 1. de his, quæ fiunt à major. part. Capit.* Num verò necesse sit, ut conveniat major pars, habito respectu ad omnes patronos, an sufficiat major pars, habita comparatione ad minorem? E. G. sunt quatuor patroni, duo præsentant *Titium*, tertius *Sempronium*, quartus *Cajum*. Præsentatus à duobus non habet vota absolutè majora, sed tantum respectivè majora, habito respectu ad alios præsentatores. Panormit. *ad cit. cap.* Sic resolvit: Aut præsentatio fit ab istis quatuor patronis tanquam à collegio, & tunc requiritur majoritas votorum absoluta, hoc est, respectu totius collegii. *cap. 1. de Elect.* Aut isti patroni præsentant ut singulares, ut

communiter faciunt Laici, quibus jus Patronatus patrimoniale est, & tunc sufficit major pars votorum respectiva, hoc est, respectu aliorum patronorum singularium, ut *cit. cap. 3. de J. P.* cum Panormitano intelligit Vivianus *ibid.*

Quæres: An patronus Clericus habens alioquin jus instituendi, seipsum præsentare, & instituere possit? Resp. negativè: Textus in *cap. ult. h. t. & cap. 26. de J. P.* Ratio itidem datur, quòd inter dantem, & accipientem debeat intercedere distinctio personalis, & ne patronus seipsum instituere volens, de ambitu se reum, & hoc ipso indignum beneficio faciat. Nam, ut ait Gregorius Papa in *cap. 9. C. 8. Q. 1. Sicut locus regiminis desiderantibus negandus est, ita fugientibus offerendus.* Et idè nec delegatus Prælati, cui jus conferendi beneficium, aut instituendi competit, poterit conferre beneficium, aut instituere delegantem, quia delegatus non tam suo, quàm delegantis nomine agit, *l. 1. ff. de Offic. ejus, cui mandat*, & sic in effectu ipse delegans sibi met beneficium conferre censeretur, ac in facto proprio sibi auctoritatem præstaret, contra *l. 1. ff. de Auth. Tutor.* Duos tamen casus excipit Panormitanus ad *cit. cap. fin. h. t. in 6.* I. Si talis collator absolutè transferat potestatem instituendi in alium, eamque penitus à se abdicet, tunc enim, quia novus collator proprio nomine confert, poterit ab ipso beneficium recipere. II. Si talis Prælati, cui aliàs jus conferendi, vel instituendi competit, beneficium reciperet à S. Pontifice, non ejus legato à latere, tunc enim, quia & Pontifex, & legatus de jure communi cum quolibet collatore concurrunt, & jure

or-

ordinario conferunt, inter dantem, & accipientem intercederet distinctio personalis, adeoque collatio, aut Institutio jure subsisteret. P. Reiffenstuel *h. t. num. 89.*

13 Quæ contra hoc assertum solent opponi, est I. instantia à jurisdictione voluntaria, quam quis in seipsum exercere non prohibetur. II. S. Pontifex dat jurisdictionem, & potestatem suo confessario, eundem absolvendi à peccatis: ergò à fortiori poterit aliquis Prælatus dare alteri potestatem conferendi beneficium sibi, aut se instituendi. Respondeo ad instantiam à jurisdictione voluntaria petitam, illam ad casum nostrum ex eo non posse applicari, quòd in Institutione sui ipsius in beneficio specialis turpitudine versetur, scilicet, vitium ambitus, ob quod quis se usque adeò indignum reddit beneficio, ut ne ab alio quidem institui possit, *arg. cap. 9. C. 8. Q. 1.* tantum abest, ut seipsum instituere valeat, quia, ut ait Pontifex in *cap. 28. de Jur. patr. Nullus se ingerere debet Ecclesiastica Prælationis officio.* Ad alterum dico, quod Confessarius absolvens Pontificem non procedat ut delegatus Pontificis, ejus jurisdictione utens, sed utitur jurisdictione sibi à DEO in sacra ordinatione collata *cap. 1. de SS. Trinit.* ita, ut, si Pontifex se ultrò, & sponte subjicit Confessario, ejus radicalis potestas, quam Sacerdos in sua ordinatione accipit absolvendi in foro interno à peccatis, actuatur, & sic non utitur jurisdictione delegata in delegantem, quod contra fieret, si Prælatus daret alteri jurisdictionem, & facultatem sibi conferendi beneficium, vel se instituendi, quod enim quis per alium facit, per

seipsum facere censetur. *cap. 71. de R. J. in 6. Panorm. ad cap. ult. h. t. n. ult. P. Verani h. t. §. 3. num. 19. & seq.*

Circa instituendos id porro notandum est, quod indigena alienigena præponendus sit, quia in *cap. ult. de Cleric. peregrin.* prohibentur Prælati in suis Ecclesiis absque consensu Episcopi Clericos de alienis Diocæsesibus, & Episcopatibus instituere. Hujus prohibitionis non una ratio reddi potest. I. Præsumuntur indigenæ magis diligere oves, quàm extranei. II. Propter idiomatis diversitatem, ut enim populus pastoris sui idioma intelligat, summè necessarium est. Ex hac ipsa causa S. Augustinus coadjutor datus fuit, ut supra notavimus. III. Præsumuntur indigenæ præ alienigenis majorem patriæ, & residentiaæ habere amorem. IV. Quod non deceat, ut alienigenæ alienorum laborum fructibus gaudeant, id quod fieret, si decimas, & stipendia ex bonis ab alienis parentibus quæsitis perciperent, & consumerent. V. Quod publica utilitas certius promoveatur per indigenas, quia in exteris facilius timetur proditoris periculum. Sic irati DEI signum est regi ab extero. *Deut. 22. Advena, qui tecum versatur in terra, ascendet super te, eritque sublimior; tu autem descendes, & eris inferior: ipse scænerabitur tibi, & tu scæneraberis ei: ipse in caput, tu eris in caudam.*

Institutio alium effectum operatur ex parte instituti, alium ex parte instituentis. Ex parte instituti operatur Institutio collativa jus in re, seu jus perfectum in beneficio, etiam ante apprehensionem, sive traditionem possessionis. *arg. cap. 4. de Præbend. in 6.* Modò tamen beneficium acceptaverit, vel per

per se *cap. 17. de Præbend. in 6.* vel per alium. *cap. 24. de Præbend.* tamen is Laicus fuerit. *Arg. cap. 1. §. 1. de Procurat. in 6.* ubi Laicus admittitur ad agendum, & defendendum in causis spiritualibus. Quamvis tutius, & convenientius sit, ut absens Clericus per Clericum institutionem acceptet. Panormit. *ad cit. cap. n. 5.* Per institutionem, sive investituram realem acquirit institutus veram, & actualem ipsius Beneficii possessionem, ut jam supra dictum est.

16 Hic jam quæritur: An, si præsentatus post institutionem Tituli collativam propria autoritate possessionem Beneficii capiat, is suo jure per institutionem quæsito cadat? Respondeo cum Covarruv. *V. R. lib. 3. cap. 16. num. 7.*

& Garzia *part. 4. cap. 2. n. 4.* sub distinctione: aut vacuam ingreditur possessionem, aut alium possessorem violenter expellit. Hoc casu omne jus amittit. *cap. 18. de Præbend. in 6.* priori non item, quia id nullibi expressum reperitur, poterit tamen arbitrariè puniri, tamen verus possessor efficiatur. Ex parte Instituentis institutio hos 17 operatur effectus I. tenetur præsentato, si præmissis examine idoneus reperitur, & proposito citationis edicto nullus contradictor appareat, conferre Titulum, sive jus in re ad Beneficium Patronatum *arg. cap. 14. de Jur. Patron.* II. tenetur præsentatum collato semel Titulo investire, seu in possessionem Beneficii corporaliter introducere. Vid. P. Reiffenstuel *h. t. n. 46. & seqq.*

TITULUS VIII.

De Concessione Præbendæ, & Ecclesiæ non vacantis.

Dupliciter in Concessione Præbendæ, vel collatione Beneficii errari potest: vel tardè nimis illud conferendo, non observato videlicet termino Concilii Lateranensis, trimestri, aut semestri, per ea, quæ traduntur in *Tit. de supplend. neglig. Prælat.* vel nimis maturè, & præproperè, antequàm scilicet vacaverit. Quid de utroque præpostero hoc providendi modo jure cautum sit, in præsentis Titulo exponitur.

